YAB206U - YAŞLI BAKIMI İLKE VE UYGULAMALARI
Dönem Sonu Deneme Sınavı

1) Aşağıdakilerden hangisi Braden risk tablosunda değerlendirilen kriterler arasında yer almaz?

A) Hastanın cinsiyeti
B) Nemlilik
C) Hareket
D) Beslenme
E) Sürtünme ve tahriş

Çözüm : Hastanın cinsiyeti Braden risk tablosunda değerlendirilen kriterler arasında yer almaz. Doğru cevap A seçeneğidir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

2) Aşağıdakilerden hangisi vücut sıcaklığı ölçümünde kullanılan bölgelerden biri **değildir?**

A) Koltuk Altı (Aksiller) Bölgesi
B) Makat (Rektal) Bölgesi
C) Kulak İçi (Timpanik) Bölgesi
D) Alın ve Şakaklar (Frontal ve Temporal) Bölgesi
E) Kasık Bölgesi

Çözüm : Vücut sıcaklığı ölçümünde kullanılan bölgeler: Ağız (Oral) Bölgesi, Koltuk Altı (Aksiller) Bölgesi, Makat (Rektal) Bölgesi, Kulak İçi (Timpanik) Bölgesi, Alın ve Şakaklar (Frontal ve Temporal) Bölgesidir.
Doğru cevap E şıkkıdır.

3) Bebeklerde dakikada ortalama solunum sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 12-15
B) 15-20
C) 20-25
D) 25-30
E) 30-35

Çözüm : Solunum hızı yaşa bağlı olarak da değişir. Bebeklerde solunum sayısı dakikada 30-35 iken yetişkinlikte bu sayı azalır.
Doğru cevap E şıkkıdır.

4) Aşağıdakilerden hangisi geçici üriner inkontinans nedenlerinden biridir?

A) Deliryum
B) Stres inkontinans
C) Fonksiyonel inkontinans
D) Sıkışma inkontinans
E) Taşma inkontinans

Çözüm : Geçici inkontinans sebepleri:

Delirium (deliryum- bilinç bulanıklığı ile karakterize bir hastalık)

Infection (idrar yolu enfeksiyonu)

Atrophic vaginitis (atrofik vajinit-üretrit)

Pharmaceutical (ilaçlar)

Psychological (psikolojik nedenler)

Excess fluids (fazla sıvı atılımı)

Restricted mobility (hareket kısıtlılığı)

Stool impaction (gaita tıkacı-kabızlık)
Doğru cevap A şıkkıdır.

5)

İlaçların vücuttaki emilimini, dağılımını, parçalanmasını ve atılımını ifade eden terim aşağıdakilerden hangisidir?

A)

Farmakokineti

B)

Farmakodinami

C) Farmakoloji
D) Patoloji
E) Fizyoloji

Çözüm : Farmakokineti ilaçların vücuttaki emilimini, dağılımını, parçalanmasını ve atılımını ifade eder. Doğru cevap A seçeneğidir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

6) Hangisi vücut sıcaklığı yükseldiği zaman deriden atmosfere ısı kaybını sağlayan mekanizmalardan biri **değildir**?

A) Kalibrasyon
B) Konveksiyon
C) Kondüksiyon
D) Radyasyon
E) Evaporasyon

Çözüm : A seçeneği dışındakilerde verilenler vücut sıcaklığı yükseldiği zaman deriden atmosfere ısı kaybını sağlayan mekanizmalardır.
A seçeneğindeki "kalibrasyon" ise ölçüm cihazlarının doğruluğundan emin olmak belirli koşullar altında ölçülen büyüklüğün gerçek değeri ile onu ölçen aletin verdiği netice arasında bağlantı kurma işlemine denir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

7) I- Süspansiyon

II- Emülsiyon

III- Pomad

IV- Lavman

Yukarıdaki ilaç şekillerinden hangisi veya hangileri yarı katı ilaç şekillerindendir?

A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve III
D) II ve III
E) II ve IV

Çözüm : Pomad (merhem): Cilt veya mukozaya uygulanmak üzere hazırlanmış tereyağı kıvamında, yarı katı yağlı maddelerle hazırlanmış ilaç şeklidir.

Emülsiyon: Birbiriyle karışmayan iki sıvının uygun bir madde ile kartıştırılarak krem kıvamına gelmesiyle elde edilen ilaç şeklidir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

8)

Isının vücuttan hava akımıyla kaybına ne ad verilmektedir?

A) Kompulsiyon
B) Evaporasyon
C) Konveksiyon
D) Radyasyon
E) Ultrason

Çözüm :

Isının vücuttan hava akımıyla kaybına konveksiyon (Yansıma) denir. Deriye komşu olan hava ısındığı zaman ısı ımıyla birlikte vücuttan uzaklaştırılır. Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

Doğru cevap C şıkkıdır.

9)

I. Ağız ve diş problemleri
II. Başkalarına bağımlılık
III. Yutmada güçlük
IV. Yalnız yaşamaya başlama
V. Tükrük salgısının azalması

Yukarıda verilen "yaşlıların beslenme durumunu etkileyen değişiklikler"den hangisi ya da hangileri vücut fonksiyonlarındaki değişikliklerdendir?

A) I, II, III
B) II, III, IV
C) III, IV, V
D) I, III, V
E) II, III, V

Çözüm : Verilenlerden I, III, V numaralı olanlar doğrudur. Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

10) Aşağıdakilerden hangisi yaşlılarda yetersiz beslenmenin fizyolojik nedenlerinden biridir?

A) Endokrinolojik problemler (diyabet), enfeksiyonlar, nörolojik problemler (parkinson) ilaç etkileşimleri, diğer hastalıklar (kanser, artrit gibi).
B) Kültürel ve yöresel farklılıklar, eğitim durumu sağlıklı besin seçimini etkilemekte,

C) Hatalı beslenme alışkanlıkları yaygın olarak görülmekte,

D) Yemek pişirme ve beslenme konusunda bilgisizlik söz konusu olmakta,

E) Yalnızlık/ izolasyon sorunu yaşanmakta,

Çözüm : **1. Fizyolojik nedenler**
• Tat ve koku alma duyusunda azalma, iştah azalması, eksik dişlere bağlı çiğneme kusuru, diğer oral problemler, gastrointestinal problemler (disfaji, gastrik atrofi, malabsorbsiyon gibi),
• Endokrinolojik problemler (diyabet), enfeksiyonlar, nörolojik problemler (parkinson) ilaç etkileşimleri, diğer hastalıklar (kanser, artrit gibi). Doğru cevap "A" dır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

11) Bası yarası tedavisinde 'ölü dokuları debride etme ve drenaj' aşağıda sıralanan tedavi yöntemlerinden hangisinde yer alır?

A) Beslenme ile ilgili tedavi
B) Mekanik yöntemler
C) Fiziksel yöntemler
D) Kimyasal yöntemler
E) Cerrahi yöntemler

Çözüm : Bası yarası tedavisinde kullanılan cerrahi yöntemler içerisinde; ölü dokuları debride etme ve drenaj, greft uygulama, primer kapatma ve ampütasyon yer alır.
Doğru cevap E şıkkıdır.

12) Aşağıdakilerden hangisi deri sağlığını değerlendirmede etken değildir?

A) Deri (ten) rengi
B) Deri bütünlüğü (yaralar)
C) Deri görünümü (renk değişikliği)
D) Deri sıcaklığı
E) Deri elastikiyeti

Çözüm : Deri (ten) rengi, bireyin cilt rengidir. Deri sağlığı değerlendirme kriteriyle ilgili bir durum değildir.
Doğru cevap A şıkkıdır.

13) Üriner sistem hijyen uygulamalarında anksiyetenin azaltılabilmesi için aşağıdakilerden hangisi önemlidir?

A) İşleme başlamadan önce neyin ne amaçla, nasıl yapılacağı açıklanmalıdır.
B) Hijyenik bakımın planlanmasına yaşlı bireyin kendisi de dahil edilmelidir.
C) Bireyin anksiyete, öfke, endişe, utanma ve korku gibi duygusal tepkileri olabileceğinin farkında olunmalıdır.
D) Üriner sistem hijyen uygulamalarında özellikle mahremiyetin sağlanmasına özen gösterilmelidir.
E) Yapılan uygulamalarda yaşlının bireysel ihtiyaçları, kültüre özgü alışkanlıkları ve inançları dikkate alınmalıdır.

Çözüm : Üriner sistem hijyen uygulamalarında anksiyetenin azaltılabilmesi için işleme başlamadan önce neyin ne amaçla, nasıl yapılacağı açıklanmalıdır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

14) Perine bölgesi bakımında aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

A) Perine bölgesi temizliğinde ılık su kullanılmalıdır.
B) Temizlik her zaman önden arkaya doğru yapılmalıdır.
C) Bölgenin her zaman temiz ve kuru kalması sağlanmalıdır.
D) Perine bakımı her tuvalet gereksinimi sonrasında yapılmalıdır.
E) Perine bölgesine koku giderici olarak deodorant ve parfüm sıkılmalıdır.

Çözüm : Perine bölgesine deodorant, parfüm sıkılmamalı, pudra uygulanmamalıdır.
Doğru cevap E şıkkıdır.

15) Aşağıdaki seçeneklerde verilen yatak içerisinde saç banyosu ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

A) Öncelikle yaşlıya bilinci yerindeyse yıkama işleminin yatak içerisinde nasıl yapılacağı anlatılmalıdır.
B) Yatak içerisindeki yaşlının saçlı derisinde açık yara varsa her gün yıkama yapılmalıdır.
C) Saç yıkamak için kullanılan malzemeler (tarak, havlu, şampuan) bireyin kendisine ait olmalıdır.
D) Yıkama işlemine başlamadan önce yaşlının kulaklarına su kaçmaması için küçük pamuk tamponlar kulağa konabilir.
E) Yıkama sırasında tıbbi asepsi ile çalışılmalı ve eldiven giyilmelidir.

Çözüm :

Yatak içerisindeki yaşlının saçlı derisinde açık yara, boyun omurlarında yaralanma varsa saçlar yıkanmamalıdır. Doğru yanıt B seçeneğidir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

16) Aşağıdakilerden hangisi yalnızca kadınlarda yaşlılıkla birlikte üriner sistemde ortaya çıkan fizyolojik değişikliklerden biridir?

A) İdrar yapmayı kontrol eden pelvis taban kasları zayıflar. Bu durum idrar inkontinansına neden olur.
B) Üretral basınç düşer, üretra kısalır.
C) Glomerüler filtrasyon hızı düşer ve 80 yaşında %50 oranında azalmış olur.
D) Kollajen doku ve östrojen seviyesindeki azalmaya bağlı olarak üretral dokuda küçülme (atrofi) gelişir, üretral sfinkter zayıflar.
E) Mesane kapasitesi azalır; mesane kasları kendiliğinden kasılarak idrar yapma hissi uyandırır, geceleri sık idrara çıkma (nokturnal poliüri) görülebilir.

Çözüm : Kadınlarda yaşlılıkla birlikte kollajen doku ve östrojen seviyesindeki azalmaya bağlı olarak vajinal ve üretral dokuda küçülme (atrofi) gelişir, üretral sfinkter zayıflar. Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

17)

Türkiye İstatistik Kurumu'nun yaptığı tahminlere göre 2023 yılında ülkemizde erkeklerde beklenen yaşam süresi aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

A) 70 yıl
B) 75 yıl
C) 80 yıl
D) 85 yıl
E) 90 yıl

Çözüm :

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre doğumda beklenen yaşam ümidi de artmıştır ve her iki cinsiyette 2010 yılı için 74,6; 2050 yılı için 78,5 olarak tahmin edilmekte olup 2013 yılı için doğumda beklenen yaşam süresinin erkeklerde 74,7; kadınlarda ise 79,2 yıl olduğu, bu oranın 2023 yılında erkeklerde 75,8; kadınlarda ise 80,2 olacağı tahmin edilmektedir. Doğru cevap B'dir.

Doğru cevap B şıkkıdır.

18)

I. Masaj yapılır.
II. Hastaya sık sık pozisyon değişikliği yapılır.
III. Basınç noktalarına simitler konur.
IV. Hastanın hiç hareket etmemesi sağlanır.

Yukarıdakilerden hangileri terminal dönemde olup yatak yarasına sahip, yatağa bağımlı bir hasta için uygun bakım uygulamalarıdır?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

Çözüm : Bu sorunu yaşayan hastalar mümkünse hareket ettirilir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

19) Nabız değerlendirmeye ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Birey egzersiz yaptıktan sonra en az 15 dakika dinlendirildikten sonra nabız sayılmalıdır.
B) Radiyal arterden nabız sayımı için baş parmak uçları kullanılır.
C) Bireyin ilk değerlendirmesinde nabız sayarken 30 saniye süre ile sayıp iki ile çarparak dakikadaki nabız hızı belirlenebilir.
D) Bireyin ilk değerlendirmesinde bireyde herhangi bir sorun yoksa daha sonrakilerde 30 saniye süre ile sayıp iki ile çarparak dakikadaki nabız hızı belirlenebilir.
E) Bireyin ilk değerlendirmesinde bireyde herhangi bir sorun yoksa daha sonrakilerde sayarken 15 saniye sayıp 4 ile çarparak sonuç bulunabilir.

Çözüm : Egzersizden hemen sonra nabız değerlendirmesi için ölçüm yapmak doğru sonuç vermez. Birey en az 30 dakika dinlendirildikten sonra nabız sayılmalıdır. Radiyal arterden nabız sayımı için parmak uçları kullanılır. Başparmakla nabız saymak doğru değildir. Nabız düzensiz veya aritmik ise apeksten sayılmalıdır. Bireyin ilk değerlendirmesinde nabız sayarken bir dakika süre ile, bireyde herhangi bir sorun yoksa daha sonrakilerde 30 saniye süre ile sayıp iki ile çarparak dakikadaki nabız hızı belirlenebilir. Nabız sayarken 15 saniye sayıp 4 ile çarparak sonucu bulmak tercih edilmemelidir. Atım kaçırılabilir ve hatalı sonuç elde edilir. Nabız sayarken parmaklarla damara fazla basınç uygulanmamalıdır, atımların hissedilmesini engelleyebilir. Doğru cevap D'dir.
Doğru cevap D şıkkıdır.

20) Ölüm öncesi son, rahatlatıcı, hafifletici bakım olarak ifade edilen bakım türü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Palyatif bakım
B) Hospis
C) Ağır bakım
D) Hafif bakım
E) Nazik bakım

Çözüm : Ölüm öncesi son, rahatlatıcı, hafifletici bakım olarak ifade edilebilecek olan "Palliative care", Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından şöyle tanımlanır: Tedaviye cevap vermeyen hastalığı olan hastanın tüm bakımını, ihtiyaçlarını karşılamak ve aileye destek sağlamaktır". Palyatif Bakım, tedaviye cevap vermeyen hastalığı olan hastanın tüm bakımını, ihtiyaçlarını karşılamak ve aileye destek sağlamaktır.
Doğru cevap A şıkkıdır.

